ИЗИСКВАНИЯ ЗА СТРУКТУРИРАНЕ НА ДОКЛАДИТЕ

Всеки доклад включва следните минимални основни елементи:

Заглавие (на български и английски език, кратко, до 15 думи)

Данни за авторите (на български и английски език*: име и фамилия, научна степен и звание, заемана длъжност, място на работа, адрес и електронен адрес (e-mail) на автора/авторите)*

Резюме (на български и английски език)

Ключови думи (на български и английски език)

Текст

Литература

Изискванията към съдържанието и структурата на докладите, както и към оформлението на текста и на литературата.

ТЕОРЕТИЧНИ ДОКЛАДИ

Теоретичен анализ и синтез на научни идеи, концепции, понятия, данни и факти

Теоретичният доклад не е реферат, хронология или исторически обзор, а научно изследване, което генерира ново знание. Той използва научната литература в дадена област за поставяне на конкретни изследователски въпроси и търсене на техните отговори. В зависимост от своята цел теоретичният доклад разкрива предимствата и слабостите на дадена теоретична концепция; анализира взаимовръзки между теории, понятия, данни и факти и поставя проблемни въпроси, които са нерешени в съществуващите теоретични рамки; обобщава наличното знание в нови схеми и модели; поставя и аргументира нови изследователски въпроси; предлага нови идеи или обогатява/допълва съществуващи концепции; или разработва приложения на идеи и концепции в нови области.

Систематичен/интегративен/наративен преглед или мета-анализ на литературата

Тези доклади предлагат анализ и синтез на публикувани в научната литература емпирични изследвания в дадена област или по конкретен проблем. Те следват определена методология за идентифициране на публикациите, които са включени в прегледа, и за систематизиране на съдържащата се в тях информация (теории, подходи, методи, емпирични данни и резултати, изводи), която трябва изрично да бъде описана. Докладът трябва ясно да покаже постигнатата цел/цели: по-точна оценка на наблюдаваните взаимовръзки; откриване на по-общи тенденции в изследваните явления; обрисуване на по-пълна картина на изследователското поле; прецизиране на концептуалната рамка на изследвания проблем; или предлагане на насоки за по-нататъшно развитие на изследванията в тази област.

Текстът на теоретичните доклади включва следните раздели:

Въведение

Поставя темата в контекста на съвременната наука: определя по-широката изследователска територия (или предметна област); после фокусира по-частния изследователски проблем, който представлява интерес, и накрая конкретизира изследователските въпроси или подпроблеми, разглеждани в доклада.

Обосновава темата: Защо обсъждането на този проблем е значимо, актуално и необходимо? Какво мотивира настоящото изследване? Какви цели и задачи си поставя изследователят в този доклад?

Изложение

Следва логиката на научното изследване (актуално състояние на проблемната област, открит проблем, ново решение, оценка на достойнствата му) или отразява концептуалната структура на темата (около водеща теория, около съпоставка на съревноваващи се модели, около излагане на нова или противоположна гледна точка).
Текстът на изложението се структурира чрез подзаглавия, които подчертават вътрешната логика на работата.

Заключение

Връща се към поставените във въведението въпроси и проблеми и обогатява разбирането им с новото, което е резултат/следствие от направеното изследване.
Коментира силните и слаби страни на изследването, ограниченията му.
Посочва приносите на изследването към научната му област: нови или усъвършенствани доказателства по изследвания проблем; нова или усъвършенствана методология; нови или усъвършенствани концепции или теории по изследвания проблем.
Очертава полезни насоки за бъдещи изследвания: въпроси, които са останали неясни; въпроси, повдигнати от самото изследване; други интересни възможности.

МЕТОДОЛОГИЧНИ ДОКЛАДИ

Сравнителен анализ и оценка на различни методологични подходи

Тези доклади предлагат задълбочено разбиране на различните методологични подходи в дадена предметна област и добро познаване на техните приложения в различни контексти или към различни проблеми. В зависимост от целта на доклада това знание се използва за анализ на отделните аспекти на разглежданите подходи и синтез на техните силни и слаби страни; съпоставка и оценка на релевантността и практическата полезност на дадена методология; или препоръки и насоки за нови и алтернативни приложения на съществуващи методологии и подходи.

Представяне и обосноваване на нови методологични инструменти

Тези доклади описват работата по една или повече от следните задачи: разработване на нови методи за качествено или количествено емпирично изследване; въвеждането на нови индикатори на изследваните явления; предлагане на ново, оригинално тълкуване на съществуващи индикатори в дадена изследователска област; конструиране на нови инструменти за измерване на даден психологически или социален феномен; създаване на цялостна методика за оценка на политики, планове и стратегии, на програми и интервенции.
Текстът на методологичните доклади включва следните раздели:

Въведение

Поставя темата в контекста на съвременната наука: определя по-широката изследователска територия (или предметна област); после фокусира по-частния изследователски проблем, който представлява интерес, и накрая конкретизира изследователските въпроси или подпроблеми, разглеждани в доклада.
Обосновава темата: Защо обсъждането на този проблем е значимо, актуално и необходимо? Какво мотивира настоящото изследване? Какви цели и задачи си поставя изследователят в този доклад?

Изложение

Следва логиката на научното изследване (актуално състояние на проблемната област, открит проблем, ново решение, оценка на достойнствата му) или отразява концептуалната структура на темата (около водещ подход или проблем, около съпоставка на съревноваващи се модели или методи, около излагане на нова или противоположна гледна точка или решение).

Текстът на изложението се структурира чрез подзаглавия, които подчертават вътрешната логика на работата.

Заключение

Връща се към поставените във въведението въпроси и проблеми и обогатява разбирането им с новото, което е резултат/следствие от направеното изследване.

Коментира силните и слаби страни на изследването, ограниченията му.

Посочва приносите на изследването към научната му област: нови или усъвършенствани доказателства по изследвания проблем; нова или усъвършенствана методология; нови или усъвършенствани концепции или теории по изследвания проблем.

Очертава полезни насоки за бъдещи изследвания: въпроси, които са останали неясни; въпроси, повдигнати от самото изследване; други интересни възможности.

ЕМПИРИЧНИ ДОКЛАДИ

Проведени емпирични изследвания и получените в тях резултати

Емпиричните доклади включват един или повече методи за количествено или качествено изследване и резултатите от тяхното прилагане. Тези методи могат да бъдат: анкети и въпросници, интервюта (писмени или транскрибирани устни), наблюдение, експерименти (лабораторни или на терен), фокус групи, статистически анализ на събрани вече данни, анализ на времеви редове, анализ на случаи, анализ на документи (нормативни документи, планове и стратегии; медийно съдържание; обществени и лични архиви). Те се прилагат за проучвания на психологически и социални феномени, проверка на изследователски хипотези, адаптация и стандартизация на нови методики за български условия, оценка на въздействието на политики, програми и интервенции.

Текстът на емпиричните доклади включва следните раздели:

Въведение

Поставя темата в контекста на съвременната наука: описва актуалното състояние на проблемната област, обобщава предишните изследвания и очертава изследователската ниша. Прави връзка между това, което е направено досега, и настоящото изследване; показва как се разширява досегашното знание. Формулира целта и задачите на изследването, изследователските въпроси. Представя теорията (или концепциите) зад проблема, подсказващи хипотезите за неговото разрешаване.

Обосновава настоящото изследване като отговаря на въпросите: Какво мотивира изследването? Защо проучването на този проблем е значимо, актуално и необходимо?

Метод

Описва използваните научни методи и подходи, изследователски дизайн, методи за събиране и анализ на емпирични данни. Посочва методите за проверка на хипотезите: независими и зависими променливи. Описание на експеримента/интервенцията/наблюдението. Участници в изследването. Получавани данни: количествени и/или качествени. Статистически методи, използвани за обработка на данните. Използваният софтуер за анализ на качествените и/или количествени данни.

Резултати

Описанието на получените количествени резултати в таблици, фигури и текст включва статистическите данни (дескриптивни статистики и оценки на значимостта на процентни разпределения, различия в групови средни, корелационни и регресионни зависимости, срезови и лонгитюдни тенденции) и стоящите зад тях психологически и социални факти. При описание на резултатите от качествени изследвания трябва да се

посочи използвания метод за анализ на данните (наративен анализ, контент анализ, тематичен анализ, феноменологичен и т.н.).
Представят се и данни за надеждност и валидност на използваните методи.
Обобщението на резултатите подчертава най-важните от тях и ги свързва смислово в едно цяло. При количествени изследвания се представят обобщено основните резултати и взаимовръзки. При обобщаване на резултати от качествени изследвания се представят основните извлечени теми или категории.
Интерпретацията на установените факти прави връзка с основните аспекти на поставения изследователски въпрос и/или формулираните хипотези

Обсъждане

Коментарите на получените резултати се отнасят до: обосноваване на методологията; посочване на примери; сравнение с други работи; цитиране на потвърждение от други автори или съгласие с предходни работи; допускане на трудности при интерпретацията; посочване на несъответствия; коментари относно очаквани/неочаквани резултати.
Приносите на изследването към научната му област се търсят в нови или усъвършенствани доказателства, данни, факти по изследвания проблем; нова или усъвършенствана методология; нов или усъвършенстван метод на емпиричен анализ; нови или усъвършенствани концепции или теории по изследвания проблем.

Заключение

Извежда следствията от получените резултати за по-широката изследователска област, за бъдещата научна работа и за практическото приложение на научните знания. Свързва резултатите от изследването с по-широката област на приложението им в и извън психологията и социалните науки. Дискутира възможностите на методологията.
Посочва границите (обхват, обем и подбор на извадката; географски обхват на изследването) и ограниченията на изследването (специфични особености на методологията: надеждност и валидност на инструментите; други особености, които не могат да бъдат контролирани, напр. времеви ограничения; ограничения пред генерализацията на резултатите).
Очертава полезни насоки за бъдещи изследвания: въпроси, които са останали неясни; въпроси, повдигнати от самото изследване; други интересни насоки.